

دیوان

غالب دهلوی

مثنوی غزلیات و رباعیات فارسی

سروده: میرزا اسدالله خان غالب دهلوی

تدوین و تصحیح: دکتر حسین مازی

غزلهای غالب را رنگ و بوی داده که قصیده‌ها و مثنویهای وی را نیز آراسته و راهی در این وادی بر وی گشوده است.

اسدالله خان غالب از شیعیان عاشق و سرسپردگان صادق اسدالله الغالب، علی بن ابیطالب (ع) است و تخلص «غالب» را برای خود بدان مناسبت برگزیده بود که وی نیز

اسدالله غالب خطاب شود و با علی بن ابیطالب (ع) در این شیوه همنامی کرده باشد.

غالب در مقدمه‌ای که بر کلیات خویش نگاشته دلیل والایی سخن خویش را کهنگی صهبای سخن در روزگار خویش دیده و نازک اندیشان را به سومنات خیال خویش فراخوانده و گفته است:

مسنج شوکت عرفی که بود شیرازی

مشو اسیر زلالی که بود خوانساری

به سومنات خیالم درآی تا بینی

روان فرورز بر و دوشهای زَناری

غالب را باور چنین بوده است که سخن آفرین خدای گیتی آرای نهانخانه ضمیرش را از معانی رنگارنگ به لعل و گوهر انباشته و بازویش را ترازوی مرجان سنجی و خامه‌اش را هنگامه گهرپاشی ارزانی داشته است.

سرانجام این عندلیب گلستان عجم در دوم ذیقعدۀ سال ۱۲۸۵ هجری در سن هفتاد و سه سالگی آرامگاه ابدی را طلبید و در دهلی بر درگاه خواجه نظام الدین اولیا آرمید.

بود غالب عندلیبی از گلستان عجم

من ز غفلت طوطی هندوستان نامیدمش

دیوان غزلیات فارسی غالب دهلوی در آینده نزدیک به همت دفتر نشر میراث مکتوب به زیور طبع آراسته خواهد شد.

میراث اسلامی ایران

به کوشش رسول جعفریان - قم: کتابخانه بزرگ آیه‌الله العظمی مرعشی نجفی، ۱۳۷۷ ش - ۱۴۱۹ ق. دفتر هفتم، ۸۸۰ ص.

هفتمین دفتر از مجموعه ارزشمند میراث اسلامی ایران زیر نظر محقق گرانقدر حجت الاسلام رسول جعفریان و به کوشش جمعی از محققان در اوایل سال جاری منتشر شد. این مجموعه شامل ۲۲ رساله فارسی و عربی به شرح ذیل است:

۱. رساله در ردّ بر جماعت صوفیان؛ علی قلی جدید الاسلام
۲. زرنديه (داستان نظارت مأمورین شیرۀ تریاک در زرنند کرمان در قالب طنز به شیوه موش و گربه عبید زاکانی)
۳. احوال میرزا حسین سبزواری؛ به قلم خودش
۴. رساله فی بیان حکم شرب التتن و القهوة؛ محمد بن الحسن الحرّ العاملی
۵. رساله در اخلاق؛ از مؤلفی ناشناخته
۶. اجازة الحاج محمد زمان الاصفهانی
۷. اشعار نصرت رازی، شهاب سمنانی و حمزه کوچک ورامینی همراه با رساله منثور امامیه
۸. حالات و اخبار دارالعلم شیراز و سفر به اصفهان؛ میرزا جان شیرازی

تازه‌های
نشر

۹. سفرنامه اصفهان و کاشان و قم و طهران؛ میرزا صالح شیرازی
۱۰. دیوان علی نقی کمره‌ای؛ دکتر ابوالقاسم سری
۱۱. مونس الأبرار در ردّ صوفیان؛ ملا محمد طاهر قمی
۱۲. اشعریان قم؛ محمد علی معلّم جیب آبادی
۱۳. فهرست صد و چهار نسخه خطی؛ علی صدرايي خویی
۱۴. سفرنامه عتبات؛ امین الشرع خویی
۱۵. پنج رساله اعتقادی؛ محمدرضا انصاری
۱۶. زندگینامه دوازده امام در المقصد الأقصى فی ترجمه المستقصی؛ کمال الدین حسینی خوارزمی
۱۷. نضرة الناظرین و نزهة الباصرین؛ سیداسماعیل تنکابنی
۱۸. هفتاد و سه نسخه با ارزش در کتابخانه وزیر یزد؛ حسینی مسرت
۱۹. سفرنامه کربلای معلی؛ علی نائینی
۲۰. راهبهای سیستان؛ منصور صفت گل
۲۱. اللعة التاريخية فی بیوتات کربلاء و الغاصریة؛ محمد علی القصیر الحائری
۲۲. شرح حال میرزا محمد حسن زنوزی و معاصران وی؛ از مؤلفی ناشناخته